

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2021-05-12
Besvaras senast
2021-05-19 kl. 12.00

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:2843 Utnyttjande av barn för köp av sexuella handlingar

Utnyttjande av ett barn för köp av sexuella handlingar borde ses som ett allvarigare brott än om brottet riktar sig mot en vuxen person, oavsett hur gammal förövaren trodde att den utnyttjade var vid sexköpstillfället. Så är det dock inte, då det finns kryphål i lagen.

I dag kan en förövare utnyttja ett barn under 18 år för köp av sexuella handlingar och enbart få böter. Att detta är möjligt beror på att dagens lagstiftning inte utgår från barnets faktiska ålder utan på vilken ålder förövaren trodde eller upplevde att barnet hade vid sexköpstillfället.

År 2020 ökade anmälda sexualbrott i Sverige till 24 100 (Brå, 2021). Under 2020 anmäldes det högsta antalet våldtäkter mot barn hittills, 16 procent fler än 2019. Vi vet att mörkertalet är stort, och undersökningar visar att det rör sig om 452 000 som utsätts för sexualbrott varje år (NTU, 2020).

Sexualbrott ger vårdkrävande skador – våldtäkt är det trauma som oftast leder till posttraumatiskt stressyndrom och är den starkaste kopplingen till självmord, självmordstankar och självskada. Konsekvenserna är ett förändrat liv med varierande grad av smärta, utmattning och psykisk ohälsa.

Med dagens lagstiftning kan det alltså bli fråga om olika straffskalor beroende på om sexbrottsoffret uppfattas som ett barn eller en vuxen. Om förövaren säger att hen trodde att 15-åringen hen utnyttjade för sexuella handlingar var över 18 år kan straffet bli böter. Vilket kan jämföras med fängelsestraff för den som blivit dömd för att ha utsatt ett barn under 18 år genom köp av sexuell handling.

Det är också med största sannolikhet så att denna kunskap sprids på olika forum bland sexköpare. Den slutsatsen är lätt att dra med tanke på den omfattande utredning som gjorts i polisregion Väst, där ett trettiotal män misstänktes för att ha utnyttjat en minderårig flicka genom sexköp. Endast en man åtalades för brottet utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling, medan de andra männen hävdade att de trodde att flickan var äldre och därmed åtalades för köp av sexuell tjänst (av vuxen), som normalt sett leder till bötesstraff som följd.

Det här fallet och andra visar tydligt på bristerna i lagstiftningen. Det visar också att lagen inte sätter barnet i främsta rummet. Regeringen har också tillsatt

en utredning med uppdrag att kartlägga hur svensk lagstiftning och praxis stämmer överens med Barnkonventionen. Utredningen lyfte att ett pubertetsutvecklat barn har ett mindre omfattande skydd än andra barn i svensk lagstiftning. Att lagstiftningen ser ut som den gör är helt oacceptabelt. Enligt Barnkonventionen ska alla barn under 18 år ha rätt till samma straffrättsliga skydd, som inte ska vara beroende av ålder eller kroppsutveckling.

Att dömas till enbart böter för att ha utnyttjat ett barn för att köpa en sexuell handling står inte i proportion till brottets allvar.

Med hänvisning till ovanstående vill jag ställa följande fråga till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

Hur ser ministern på att straffen för sexualbrott mot barn genom köp av sexuella tjänster ser olika ut beroende på förövarens utsago om hur gammal hen trodde att barnet var eller huruvida barnet har påbörjat sin pubertetsutveckling, och vidtar ministern några åtgärder?

.....

Marléne Lund Kopparklint (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander